

Economie

Kinderboek redt het zonder Harry

De verkoop van kinderboeken groeit licht. Vier reeksen, die handig van gimmicks en internet gebruikmaken, vullen het gat na Harry Potter.

Van onze verslaggever
Sterre Lindhout

AMSTERDAM Er is leven na Harry Potter. Nadat in 2007 de zevende en laatste dikke pil over de tovenaarsleerling was verschenen, vreesden uitgeverij en verkopers van kinderboeken dat de markt in elkaar zou zakken. Maar dat gebeurde niet.

Integendeel, de omzet en afzet vertonen – ondanks de crisis – een licht stijgende lijn, zo blijkt uit cijfers van marktonderzoeker GfK, waarbij 80 procent van de verkooppunten van kinderboeken is aangesloten. De groei is vooral te danken aan het succes van een aantal series. Geen ervan kan tippen aan de magische verkoopcijfers van de Potterboeken, maar ze zijn succesvol genoeg om het ontstane gat in de markt te vullen.

De grote hit onder 6- tot 10-jarigen zijn de boeken over de in driedelig pak gehesen muis *Geronimo Stilton*, geschreven door het gelijknamige Italiaanse schrijverscollectief. De boeken verschijnen in zo'n hoog tempo dat het voor de fans een klus moet zijn het bij te benen.

Meisjes van 10 tot 12 zijn sinds 2002 collectief verslingerd aan de *Hoe overleef ik*-serie van Francine Oomen. Aan de hand van de belevenissen van hoofdpersoon Rosa van Dijk worden op het randje van de puberteit balancerende meisjes voorzien van bruikbare tips voor hun eigen beslommelingen: de omgang met ouders, jongens en zichzelf, jongens van die leeftijd zweren bij *De grijze jager*, een ridderserie van de Australische auteur John Flanagan.

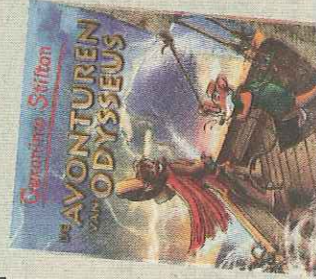
'De motor van het succes achter deze reeksen is dat ze aansluiten op de ontwikkelingen in de maatschappij', zegt Mariëke Verhoeven van de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek (CPNB). 'Niet alleen inhoudelijk, maar vooral wat vorm betreft. Beeld is niet voor niets het thema van de Kinderboekenweek (van 6 tot en met 16 oktober, red.).'

Behalve tekst en afbeeldingen bevatten deze boeken 'gimmicks' zoals uitscheurpagina's en passages in geheimchrift. In de boeken van Oomen staan e-mailconversaties afgedrukt.

Nog een handigheidje ter stimulering van de verkoop: het internet. De lezende jeugd van tegenwoordig kan zich abonneren op digitale nieuwsbrieven van de hoofdpersoon van zijn of haar favoriete boek, of spelletjes

GERONIMO STILTON DOOR GERONIMO STILTON

'Mijn naam is Stilton, Geronimo Stilton.' De populaire kinderboekenuis steit zich in ieder boek voor als was hij James Bond. Stilton woont op het Muizeneiland en beleeft als eigenaar van de krant *De wakkere muis* spannende avonturen. De meer dan honderd Stilton-boeken zijn in 35 talen vertaald. Saillant detail: een van de boeken bevat een pagina die geurt naar stinkkaas.

Marion van de Coolwijk, schrijfster van tientallen kinderboeken, leest ter gelegenheid van Kinderboekenweek voor in een bibliotheek in Beverwijk. De lezende jeugd van tegenwoordig kan zich abonneren op digitale nieuwsbrieven van de hoofdpersoon van het favoriete boek. Foto Martijn Beekman / de Volkskrant

'Kinderen lezen nog, maar wel anders dan voorheen'

spelen op de website. Ook zijn alle drie de genoemde reeksen verfilmd. 'Kinderen lezen nog en dat is goed nieuws', vindt Verhoeven. 'Maar ze lezen wel op een andere manier dan een aantal jaren geleden. Om over te eind te blijven heeft de kinderboekenbranche aansluiting moeten zoeken met de ontwikkelingen in de hedendaagse cultuur.'

Het hardst groeit het zogenaamde cross-oversegment, een relatief nieuw naam voor boeken voor jongeren

vanaf 14 jaar. De omzet hierin groeide in 2009 met liefst 190 procent.

Die groei is grotendeels te danken aan het succes van één serie: *Twilight*. De romantische vampierverhalen van de Amerikaanse schrijfster Stephenie Meyer worden behalve door de doelgroep, 14- tot 18-jarigen, ook veel door volwassenen gelezen.

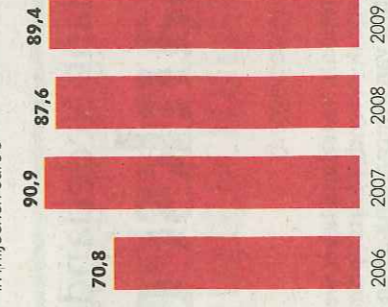
Het nieuwe kinderboek wordt niet door iedereen met gejuich ontvangen. Het succes van deze boeken is vaak vluchtig, na een paar maanden ligt het volgende deel alweer in de winkel. Schrijvers en recensenten klagen dat de boekenbranche kortademig is geworden, dat boeken niet meer de tijd krijgen om aan te slaan bij het publiek en dat winkels liever een partij bestsellers inkopen dan minder goed verkopende klassiekers.

Volgens Mirjam Hemker van GfK is dat maar ten dele het geval. Winkeltens als Ako en Bruna maken die keuze inderdaad. Gespecialiseerde kinderboekhandels blijven ook zogenaamde 'langzame lopers' in de schappen leggen. 'Mathilda van Roald Dahl of *Brief voor de Koning van Tonke Dragt*, dat zijn toch de boeken die ouders hun kinderen cadeau geven voor hun verjaardag of Sinterklaas', zegt Mariëke Verhoeven. 'En dat zullen ze blijven doen. Dat soort boeken heeft eeuwigheidswaarde.'

In de CPNB-toptien van best verkochte kinderboeken in 2009 wisselden series en klassiekers elkaar inderdaad af. Op één stond *Hoe overleef ik zonder dromen* van Francine Oomen, op twee *Oorlogswinter* van Jan Terlouw.

» Omzetgroei

Omzetgroei kinderboeken, in miljoenen euro's

131010 © de Volkskrant - yp. Bron: GfK

HOE OVERLEEF IK... DOOR FRANCINE OOMEN

Hoe overleef ik: de brugklas, liefde, mezelf en nog veel meer. Schrijfster Francine Oomen won met de tot nu toe dertiende serie over Rosa van Dijk al tien kinderboekprijzen.

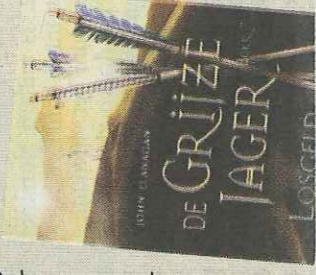
Hoe overleef ik mezelf werd in 2008 verfilmd. Er bestaat nu ook een tijdschrift dat gebaseerd is op de serie. Het nieuwste deel, *Hoe overleef ik mijn vader (en hij mij)* kwam begin dit jaar op de markt.

DE GRIJZE JAGER DOOR JOHN FLANAGAN

De Grijze Jager-serie gaat over Will, een jongen die graag ridder wil worden en in de leer gaat bij de mysterieuze jager Halt. Samen beleven ze al negen boeken lang avonturen in het land Araluen.

Liefhebbers hoeven het niet bij lezen te houden: in de gelijknamige onlinecomputergame kunnen kinderen met ridderavonturen het te-gen elkaar opnemen. Flanagan, is tijdens Kinderboekenweek op tournee in Nederland.

TWILIGHT DOOR STEPHENIE MEYER

Vampiers en liefde blijken de perfecte combinatie voor een puberboek. De vijfde *Twilight*-serie draait om Isabella Swan, die verliefd wordt op Vampier Edward Cullen.

In de toptien Kinder- en Jeugdboeken van de Centrale Boekverkopersbond over de eerste helft van 2010 staan ze op de plaatsen een, twee, drie, vijf en zes. Wereldwijd werden er 25 miljoen exemplaren van verkocht.

